

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Cserich - dr. Gyovai Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Bartuszek Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kötbér megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. március 24. napján kelt 12.G.44.905/2014/30. számú ítélete ellen az alperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 250.000 (kettőszáz-ötvenezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 61.254.688 forint meghiúsulási kötbér, ennek 2013. december 31-től a kifizetés napjáig járó, a régi Ptk. 301/A. §-ában meghatározott mértékű késedelmi kamata és perköltség megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az alperes a szerződésben vállalt kötelezettségének nem tett eleget, mivel a 25.000 darabhoz képest csak 375 darab szolgáltatási szerződést kötött, ezért a szerződés 4.9.1.2.1. pontja alapján 24.625 darab elmaradt szerződés után kötbér megfizetésére köteles.

Az alperes az ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását, vitatta a jogalapot és az összecsomósítást.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 15 napon belül 61.254.688 forintot, valamint ennek 2013. december 31. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékkal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 2.135.000 forint perköltséget. Határozatában tényként rögzítette, hogy a peres felek között 2013. augusztus 12-én megbízási szerződés jött létre, amelynek 4.9.1.2.1. pontja rögzítette, hogy a megbízott, azaz az alperes vállalja 2013. december 31-ig legalább 25.000 darab 24 hónapos, határozott időtartamra szóló szolgáltatási szerződés megkötését a megbízó, azaz a felperes javára az arra jogosult ügyfelekkel a szerződés szerinti szolgáltatáscsomagra, illetőleg ehhez kapcsolódóan 25.000 darab SIM kártya aktiválását a megbízóval. Amennyiben a szolgáltatáscsomag árának változatlanul hagyása mellett a megbízott a fenti kötelezettségének nem tesz eleget, akkor a megbízott részére megajánlott kereskedelmi feltételek a továbbiakban nem érvényesülnek és a megbízott a határidőig nem értékesített szolgáltatási csomagok (SIM kártyák) után darabonként a szolgáltatáscsomag szerződés szerinti egy

havi előfizetési díja + 25% mértékű meghíúsulási kötbért köteles fizetni a megbízó, azaz a felperes részére. Az alperes több típusú pénztárgépre forgalmazási engedély iránti kérelmet nyújtott be az engedélyező hatósághoz. A ...-270 típusú pénztárgépre 2013. augusztus 8-án kapta meg az engedélyt, amelyet a nem megfelelő működés miatt a 2013. október 28-án kelt határozatában a hatóság visszavont. A ...-300 típusú pénztárgép forgalomba hozatalára a hatóságtól 2013. november 25-én kapott engedélyt, amelyet igazságügyi szakértői vizsgálat lefolytatását követően a hatóság 2014. január 23-án visszavont. Az alperes a ...-204, a ...-440 típusú pénztárgépek vonatkozásában is adott be forgalmazás engedélyezése iránti kérelmeket, amelyeket a hatóság 2014. január 23-án elutasított. Az alperes 2013. december 31-ig 375 darab informatikai szolgáltatási szerződést kötött.

Az elsőfokú bíróság az ítélet jogi indokolásában utalt a régi Ptk. 246. § (1) bekezdésére, 474. § (1) bekezdésére és megállapította, hogy a peres felek között megbízási szerződés jött létre. A régi Ptk. 246. § (1) bekezdéséből következően az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a szerződés meghíúsulásáért a további 24.625 darab értékesítés tekintetében nem terheli felelősség. Álláspontja szerint ennek az igazolása akkor lehetséges, ha az alperes azt bizonyítja, hogy az általa forgalmazni kívánt pénztárgép típusok esetében a forgalmazási engedély visszavonására megalapozatlanul került sor, a jogszabályi kellékek megléte miatt azt a hatóságnak ki kellett volna adnia, illetőleg a ...-300 típusú pénztárgép esetében a lefoglalásra, majd az engedély visszavonására megalapozatlanul került sor. Ugyanakkor az alperes az ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy teljesíteni a ...-300 típusú pénztárgép értékesítésével kívánt, a korábbi megrendeléseket is ilyen típusra írták át. Mindebből az következik, hogy a peres eljárás előkérdése lehet az, hogy a megismételt eljárásban a hatóság a korábbival azonos tartalmú határozatot hoz-e, mert amennyiben lefoglalás nem történik, illetőleg a forgalmazásról szóló engedélyt nem vonja vissza, úgy az indokolatlan lefoglalás az alperes felróhatóságán kívül esik, amiből az következik, hogy az alperes meghíúsulási kötbér fizetésére nem köteles. Ezt megelőzően azonban szükséges lett volna annak bizonyítása, hogy a forgalmazási engedély visszavonásától, illetőleg az engedélyezés megadásától függetlenül a szerződésben meghatározott 25.000 megrendelő felkutatására, illetőleg velük értékesítési szerződés megkötésére az alperes képes lett volna, a szerződés szerinti teljesítését a hatósági intézkedések hiúsították meg. Az ezzel kapcsolatos bizonyítási teherről a peres feleket a 27. sorszám alatti végzésével tájékoztatta, figyelmeztetve annak elmaradása jogkövetkezményeiről, azonban az alperes ezzel kapcsolatban megfelelő bizonyítást nem ajánlott fel. Álláspontja szerint erre közvetlen bizonyíték lett volna az alperes által hivatkozott számú megrendelés, illetőleg megkötött értékesítési szerződés becsatolása vagy ennek beszerzésére vonatkozó indítvány megtétele, azonban erre az alperes részéről nem került sor. Az alperes az általa hivatkozott NAV követelés értesítőket, valamint a Gazdasági Versenyhivatal megkeresésére adott NAV választ nem csatolta, csupán azokból idézett, amely azonban a megrendelések darabszáma vonatkozásában csak a fél előadásának minősül. A Nemzeti Fejlesztési Minisztériumtól az alperesnek írt levél azt igazolja, hogy a pénztárgépek tekintetében nyújtott állami támogatásra tekintettel az államnak 2.220.113.250 forint követelése áll fenn. A levélből azonban sem az igényelt támogatások, sem az értékesíteni kívánt pénztárgépek számára, mint közvetett bizonyítékra nem lehetett következtetni. Az elsőfokú bíróság nem tudta elfogadni bizonyítékként az alperes által csatolt, az Origo internetes hírportálon megjelent cikkeket, az abban megjelölt megrendelői kört. Ugyanakkor bizonyítékként értékelte a Gazdasági Versenyhivatal Vj/111/2013. számú határozatát, amiből azonban csak az derül ki, hogy a megrendelések száma „jelentős”, illetőleg a NAV tájékoztatása szerint „több ezer” megrendelés jutott el az alpereshez.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes nem igazolta azt, hogy a szerződésben meghatározott további 24.625 darab szolgáltatáscsomag értékesítésére, a hozzá intézett megrendelések számára, illetőleg a már megkötött értékesítési szerződésekre tekintettel képes lett volna, ezért a további felróhatóság vizsgálata szükségtelen, mert a lefoglalás, illetőleg a forgalmazási engedély visszavonása megalapozatlanságának igazolása esetén sem tudja az alperes

kimenteni magát a felelősség alól. Megjegyezte, hogy az alperes részére nem került kézbesítésre a felperes 2016. március 18-i nyilatkozata, azonban ez új érdemi előadást vagy indítványt nem tartalmazott, ezért ezzel az alperes eljárási jogai nem sérültek figyelemmel arra is, hogy az érdemi döntésre nem volt kihatással. A fentiekre tekintettel kötelezte az alperest a szerződésben meghatározott meghíúsulási kötbér és késedelmi kamata megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítéletében a Pp. 206. §-át és 221. §-át is megsértette, mert a tényállást nem tárta fel teljes körűen, indokolási kötelezettségének sem tett eleget, ezen túlmenően iratellenes megállapításokat tett. Az elsőfokú eljárásban több alkalommal indítványozta a pénztárgépekkel kapcsolatos hatósági határozatok felülvizsgálata iránt folyamatban lévő per anyagainak a beszerzését és a folyamatban lévő perekre tekintettel azok jogerős befejezéséig a jelen eljárás felfüggesztését, amelyeknek az elsőfokú bíróság nem tett eleget. Különösen a 24.K.31.419/2014. szám alatt folyamatban lévő perben hozott jogerős döntésig lett volna indokolt a felfüggesztés, mert abban az eljárásban hozott döntés a jelen keresetre kihatással van, az előkérdésnek minősül, és alátámaszthatta volna a vétlenségét.

Az elsőfokú bíróság megállapításával szemben az állításait időben, megfelelő okiratokkal és bírósági ítélettel igazolta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a felek részére nyújtott bizonyítási teherre vonatkozó tájékoztatása mind az idejét, mind a tartalmát tekintve nem volt megfelelő a perben, amelynek alátámasztásaként hivatkozott az EBH2009. 1967. számú elvi határozatra, a BDT2004. 952., és BDT2000. 290. számú eseti döntésekre. A Pp. 3. § (3) bekezdése és az irányadói bírói gyakorlat alapján az elsőfokú bíróságnak részletesen és az ügyre nézve egyediesítetten ki kellett volna oktatnia az alperest azzal kapcsolatban, hogy a felróhatóság hiánya, illetve a vis maiorra hivatkozás, mint védekezése körében pontosan mit kell bizonyítania a perben, amit azonban az elsőfokú bíróság elmulasztott. Érdemi védekezéseit a Gazdasági Versenyhivatal döntése és Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete alátámasztja, valamint a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium leveléből is vonható le következtetés.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ugyan elrendelte a szakértői bizonyítást a 19. sorszámú végzésével, azonban azt a későbbiekben mellőzte, amelyet vele nem közölt és az ítéletben indokát sem adta a szakértői vélemény elmaradásának. Ezzel kapcsolatban hivatkozott a KGD2008. 190. és a BDT2001. 442. számú eseti döntésekre.

Az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon járt el, amikor a felperes 2016. március 18-i nyilatkozatát nem kézbesítette a részére és nem tette lehetővé, hogy arra nyilatkozhasson.

Fellebbezése kiegészítésében kiemelte, hogy az engedélyező hatóság az ... szoftver (amelyet az I... Solutions Kft. készített) hibája, hiányossága miatt vonta vissza saját hatáskörében az ...-300 típusú pénztárgép forgalmazására a már korábban kiadott engedélyt. Ezzel kapcsolatban előadta, hogy az I... Solutions Kft. teljesítését nem tartja hibásnak, továbbra is arra hivatkozott, hogy a szoftverben nem volt biztonsági rés és jogellenesen nem kapott megfelelő időben forgalmazási engedélyeket az illetékes hatóságoktól. Az engedélyező hatóság eljárásának jogellenességét a ...-240 és ...-440 típusú pénztárgépeknél a Kúria Kfv.III.37.165/2016/11. számú ítélete rögzítette. Ez pedig azért zárja ki a felróhatóságot, mert bármely pénztárgép modellel teljesíthetett és teljesíteni is tudott volna.

A megrendelés állománnyal kapcsolatban előadta, hogy az érintett adóalanyoktól származó megrendelések rövid időn belül igen jelentős számot értek el, 84.748 darabot, amelyeket listába rendezve a fellebbezés kiegészítéséhez csatolt A/17 számú melléklet tartalmaz. A felperes képviselőjének 2013. november 12-i nyilatkozata szerint 53.000 darab ügyféladatot adott át a részére és tudott arról, hogy ennél jóval több megrendelésállománya volt. A peres felek közötti megállapodás, valamint a viszonteladói hálózatban szereplő természetes és jogi személyekkel kötött

megállapodások szerint az általa szerződött megrendelővel a felperes javára a szolgáltatási szerződéseket az online pénztárgépek üzembe helyezésekor kellett megkötni. Már az elsőfokú eljárásban jelezte, hogy a fennálló megrendelés állományáról a NAV mint jogszabály által kijelölt nyilvántartó hatóság közhiteles adatot tud szolgáltatni, amennyiben a felperes kétségbe vonná a tényállításait.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg a peres felek törvényes képviselőit, a jogi képviselőjének releváns nyilatkozatait indokolatlanul figyelmen kívül hagyta, elmulasztotta megfelelően értelmezni a peres felek szerződésének pontos tartalmát, abból csak kiragadott egy pontot. Tisztázni kellett volna, hogy a szolgáltatási szerződéskötéshez kapcsolódó SIM kártyák biztosítása és a pénztárgépek ... egységein futó kommunikációs szoftver kifejlesztése és feltöltése melyik szerződő félnek az érdekkörébe tartozott, az adott fél szerződésszerűen teljesített-e vagy sem, továbbá az üzembe helyezés körében értékelni kellett volna a viszonteladói hálózat szerepét. Tisztázni kellett volna azt is, hogy a felperes javára kötött szolgáltatási szerződések hogyan jöttek létre, ha 2013. december 31-ig nem volt végleges forgalmazási engedélye.

Ténykérdés, hogy képes volt a 25.000 megrendelő felkutatására és velük szerződés megkötésére, amelyet a perben a felperes rosszhiszeműen vitatott, annak ellenére, hogy az erre vonatkozó megrendelés állományt 2013. november 12-ig átvette és ezt a fellebbezés kiegészítéséhez A/9 szám alatt csatolt melléklettel igazolta.

A tényállás körében az elsőfokú bíróságnak meg kellett volna állapítania, hogy úgy járt el a teljesítés érdekében, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt tőle, mert a pénztárgépek gyártásához, leszállításához és megfelelő üzembe helyezéséhez, továbbá a felperes javára létrehozandó szolgáltatási szerződések megkötéséhez az érdekkörébe eső intézkedéseket maradéktalanul megtette. Az ellenőrzési körön kívül eső körülményként kellett volna értékelni az engedélyeztetési hatósági eljárásokban igazolhatóan megvalósult jogszabálysértéseket, valamint azt is, hogy a felperes által megbízott **I... Solutions Kft.** teljesítése a hatóságok és a felperes hivatkozása szerint nem volt megfelelő.

Változatlanul az volt az álláspontja, hogy a jelen peres eljárást fel kellett volna függeszteni a hatósági eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárások jogerős befejezéséig. Hivatkozott arra is, hogy egyes bizonyítási eszközök korábban nem álltak a rendelkezésére, azok egy része igazoltan, az elsőfokú ítélet meghozatala után kerültek a birtokába, ez utóbbi körben az **I... Solutions Kft.-nek** a 2017. június 16-án csatolt részletes nyilatkozatát, az A/5 és az A/6 számú mellékletben foglalt SIM kártya szállítóleveleket, továbbá a Kúria Kfv.III.37.165/2016/11. számú ítéletét jelölte meg.

Amennyiben a felperes jogi képviselője vitatná az A/9 sorszámú mellékletben csatolt felperesi nyilatkozat tartalmát, úgy ezzel kapcsolatban kérte **K. P.** munkavállaló tanúkénti meghallgatását. A megrendelésállományra vonatkozóan indítványozta a NAV megkeresését.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperes szerződéses kötelezettsége az általa az üzemeltetők részére összeállított szolgáltatáscsomag értékesítése volt, amelyhez kapcsolódóan a szerződés 4.9.2.1. pontja teljesítmény kötelezettséget írt elő, amelynek nem teljesítése esetére a felek meghíúsulási kötbért kötöttek ki. A régi Ptk. 246. § (1) bekezdéséből következően az alperest a szerződés szerint kötbér fizetési kötelezettség akkor terheli, ha a szerződésben meghatározott szolgáltatás fő tárgya tekintetében beáll az a körülmény, amely a kötbérfizetési kötelezettségét kiváltja. Ehhez kapcsolódóan a kimentési oknak a szolgáltatásnak a szerződésben meghatározott körében vagy ahhoz kapcsolódóan kell fennállnia. A felek közötti szerződésnek nincs olyan rendelkezése, amely az alperes teljesítését bármely pénztárgép modellhez kötötte volna, ezért az alperesnek a ...-270 és a ...-300 típusú pénztárgépekkel kapcsolatos tényelőadása a kimentés körében irreleváns. Hangsúlyozta, hogy a Gazdasági Versenyhivatal határozata tartalmazza, hogy 2013. december 31-én az alperesnek volt olyan online pénztárgépe,

amelyik az akkor hatályos 48/2013. (IX. 15.) MNGM rendelet szerint érvényes forgalmazási és forgalomba hozatali engedéllyel rendelkezett, ez pedig a ...-300 típusú pénztárgép. A szerződés 9. pontja szerinti vis maior esete nem következett be, mert nem jogszabályi változás következtében nem teljesítette az alperes a szerződésben vállalt mennyiségre vonatkozó kötelezettségét, az alperes maga sem jelölt meg ilyen konkrét jogszabályi rendelkezést.

Az alperes állításával szemben az elsőfokú bíróság több alkalommal tájékoztatta a bizonyítás teherről és felhívta a bizonyítási kötelezettsége teljesítésére, így a 8. sorszámú, a 9. sorszámú, a 22. sorszámú és a 27. sorszámú végzéseiben. Az alperes az elsőfokú eljárásban a bizonyítás körében kérte ugyan szakértő kirendelését, de 2015. november 4-én ezt az indítványát visszavonta. Az alperes az elsőfokú bíróság széleskörű és ismételt tájékoztatása ellenére a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezért az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megalapozott határozatot hozott, eljárásjogi szabálysértést nem követett el, így az elsőfokú bíróság ítélete hatályon kívül helyezésének feltételei nem állnak fenn, az ítélet megváltoztatására pedig nincs ok.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt jogerőre emelkedett része, ezért azt az ítéletábra teljes terjedelmében vizsgálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az alperes másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére irányult, az ítéletábrának elsődlegesen ezt az indítványt kellett vizsgálnia, mert ennek megalapozottsága esetén az ítélet érdemi felülbírálatára nincs lehetőség.

Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem követett el, és további bizonyítási eljárás lefolytatására sincs szükség a perben. Az alperes fellebbezésben tett állításával szemben az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat, indokolási kötelezettségének eleget tett, mivel a releváns tényállást megállapította, megjelölte, hogy mely anyagi jogi rendelkezésekre alapította a döntését, és kifejtette az ezzel kapcsolatos jogi érvelését is. Az ítéletében rögzítette és figyelembe vette az alperesi védekezés minden elemét, részletesen megindokolta, hogy a becsatolt okirati bizonyítékok közül melyiket és miért tartja megalapozatlannak. A rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegelte és utalt arra is, hogy mely tény nem talált bizonyítottnak. Az alperes a fellebbezésében megalapozatlanul sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg a peres felek törvényes képviselőit. Az iratokból megállapítható ugyanis, hogy az elsőfokú eljárásban az alperes erre vonatkozó indítványt nem terjesztett elő, a 2015. március 3-án tartott első tárgyaláson pedig a felek képviselői kifejezetten úgy nyilatkoztak, hogy előre láthatóan nem fogják kérni a megjelölt alperesi ügyvezető tanúként történő meghallgatását.

Nem alapozza meg az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését a szakértői véleménnyel kapcsolatos bizonyítási eljárás lefolytatásának hiánya sem. Mindenek előtt azért, mert a később kifejtettek szerint a per eldöntéséhez szakértői bizonyítás nem is volt szükséges. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság nem is követett el eljárási szabálysértést. Az alperes a 11. sorszámú jegyzőkönyvben a bíróság részéről elhangzott tájékoztatást követően szakértői vélemény beszerzését indítványozta, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a 13. sorszámú végzésével szakértői bizonyítást rendelt el, a 19. sorszámú végzésével 155.000 forint szakértői díjelőleg letétbe helyezésére adott ki felhívást. Az alperes a szakértői díjelőleg fizetési kötelezettségének nem tett eleget, a 20. sorszámú előkészítő iratában bejelentette, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi

Bíróság előtt folyamatban volt ügyben 24.K.31.419/2014/21. szám alatt ítélet született, amely „okafigyottá teszi a szakértő kirendelését, a szakértő kirendelése nélkül az ítélet alapján megállapítható vétlenségünk, és kimentésünk is alátámasztásra került”, amely nyilatkozatot az elsőfokú bíróság helyesen úgy értékelt, hogy az igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát nem tartja fenn. Az alperes az ezt követően tartott tárgyalásokon és benyújtott előkészítő irataiban nem sérelmezte az igazságügyi szakértői vélemény beszerzésével kapcsolatos bizonyítási eljárás elmaradását, továbbra is arra hivatkozott, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság hivatkozott ítélete alkalmas a vétlenségének a bizonyítására. Az igazságügyi szakértői vélemény beszerzését önmagában kizárta az is, hogy az alperes a bíróság felhívására az igazságügyi szakértői díj letétbe helyezésére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, amelyről az elsőfokú bíróság a 19. sorszámú végzésével tájékoztatta. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróságnak külön nem kellett megindokolnia, hogy miért mellőzte az alperes által indítványozott szakértői vélemény beszerzésével kapcsolatos bizonyítási indítványt.

A 2016. március 18-án kelt előkészítő irat alperes részére történő kézbesítésének elmaradása ugyancsak nem olyan súlyos eljárási szabálysértés, amely a per tárgyalásának megismétlését tenné szükségessé. A felperes az összesen egy oldal terjedelmű beadványban az alperesi védekezés bizonyítatlansága miatt kérte a perben ítélet hozatalát kifejtve azt, hogy az alperes az előző tárgyaláson tett felhívásban foglaltaknak nem tett eleget, az általa becsatolt levél nem alkalmas védekezésének bizonyítására. Ez az előkészítő irat semmilyen olyan új tényállítást nem tartalmaz, amelyre az alperesnek nyilatkoznia kellett volna. Az elsőfokú bíróság az ítéletben ezen előkészítő irat kézbesítésének elmaradását részletesen megindokolta, amivel az ítélet táblája egyetértett.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítandó tények körére, a bizonyítási teherre vonatkozóan a per állásától függően folyamatosan tájékoztatta a peres feleket a 8., 11., és 27. sorszámú jegyzőkönyvekben. A Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségének teljes körűen eleget tett figyelemmel arra is, hogy a perben a peranyag szolgáltatási kötelezettség a peres feleket terheli, ezért a tényállást a keresetben és az ellenkérelemben foglalt tényállítások korlátai között kellett és lehetett megállapítania és az ítélet táblája is csak ezt vizsgálhatta felül.

Mindezek alapján az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelem nem volt megalapozott, ezért az ítélet táblája az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a peres felek által rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján helyesen állapította meg és helyes az érdemi döntése is, azonban annak indokolásával az ítélet táblája csak részben értett egyet.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a peres felek megbízási szerződést kötöttek, az alperest ez alapján kötbérfizetési kötelezettség terhelte, és kimenthette magát azzal, hogy nem felelős azért, hogy a szerződésben rögzített 2013. december 31-i határidőig 375 darab szerződésnél többet nem tudott teljesíteni. Az ítélet táblája nem osztotta ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy a meghiúsulási kötbér fizetési kötelezettség alóli kimentés körében az alperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a hatósági határozatok megalapozatlanok voltak, azaz a pénztárgép lefoglalására és az engedélyek visszavonására jogszabálysértő módon került sor és a forgalmazási engedély visszavonásától függetlenül képes lett volna a vállalt szerződések megkötésére.

A jogvita eldöntésénél nem vitásan abból kellett kiindulni, hogy a felek megállapodásának 4.9.1.2.1. pontja szerint az alperesnek 2013. december 31-ig legalább 25.000 darab, 24 hónapos határozott

időtartamra szóló szolgáltatási szerződést kellett kötnie a felperes javára. Az általa vállalt határidőig nem értékesített szolgáltatáscsomagok után volt köteles meghiúsulási kötbért fizetni. A régi Ptk. 246. § (1) bekezdéséből következően a kötbér az a pénzösszeg, amelyet a felek arra az esetre kötnek ki, ha a kötelezett felróható magatartásával nem teljesíti a szerződést. Az alperesnek ezért a perben azt kellett volna bizonyítania, hogy nem az ő felróható magatartásával okozati összefüggésben maradt el a vállalt határidőig 24.625 darab szerződés megkötése. Az elsőfokú bíróság a 8. sorszámú jegyzőkönyvben helyesen tájékoztatta ezért a peres feleket a bizonyítási teherről. A perben mindenképp először azt kellett vizsgálni, hogy az alperes által előadott tények alkalmasak-e a kötbérfizetési kötelezettség alóli kimentésre, és ha igen, az alperes bizonyította-e a tényállításait.

Az alperes a 12. sorszámú ellenkérelmében azt adta elő, hogy a szerződésben nem került meghatározásra, hogy azt milyen típusú pénztárgéppel kell teljesítenie, ezért nincs jelentősége annak, hogy a ...-300 típustól eltérő típusú pénztárgépek miért nem kaptak engedélyt. A ...-270 típusú pénztárgép forgalmazási engedélyének visszavonásakor a megrendeléseket a megrendelők kérték átírni a ...-300 típusú gépekre. A forgalmazási engedély visszavonása és az előzetes végrehajthatóság miatt vált teljesíthetatlenné a szerződésben vállalt kötelezettsége az ott megjelölt határidőig annak ellenére, hogy a ...-300 típusú pénztárgépre 20 ezer megrendelése volt. Az alperes a védekezésének a fenti ténybeli alapját a 20. sorszámú és a 25. sorszámú előkészítő iratában megerősítette.

Az előadottak vonatkozásában a per irataiból egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú engedélyező hatóság a 2014. január 23-án kelt MKEH/MH/01205-010/2014/PT számú határozatával vonta vissza a ...-300 típusú pénztárgép forgalmazási engedélyét. A szerződést az alperesnek azonban 2013. december 31-ig kellett volna teljesítenie, vagyis a védekezés nem volt alkalmas annak megállapítására, hogy a teljesítés elmaradása nem volt felróható, mert a fenti határidőig volt forgalmazási engedéllyel rendelkező pénztárgépe. Megalapozatlan tehát az az állítás, hogy a ...-300 típusú pénztárgép forgalmazási engedélyének visszavonása akadályozta meg a szerződés teljesítésében. Mindezt alátámasztja az is, hogy nem vitásan az alperes 375 darab szolgáltatáscsomagra kötött szerződéseket, amelyek után a felperes nem is érvényesített kötbér igényt. A fentiekből az is következik, hogy nem volt olyan bizonyítandó tény, amiről az elsőfokú bíróságnak az alperest még külön tájékoztatnia kellett volna. Arra vonatkozóan pedig kapott tájékoztatást, hogy neki kell bizonyítania, hogy a felperes állításával szemben 375 darab szolgáltatási szerződésnél több szerződést kötött. (3., sorszámú jegyzőkönyv, 5. sorszámú végzés, 8. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal.)

A Pp. 235. § (1) bekezdése szerint a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az – elbírálása esetén – reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az első fokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az első fokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

Az alperes a fellebbezése kiegészítésében a szerződéskötés előzményeire és a peres felek közötti jogviszonyra olyan új, általa korábban is ismert tényeket adott elő, amelyeket a Pp. 235. § (1) bekezdésének korlátozó rendelkezésére tekintettel a másodfokú eljárásban már nem lehet vizsgálni figyelemmel az elsőfokú eljárásban tett teljes körű tájékoztatásra és kioktatásra, valamint a felek elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatira és az eljárási szabálysértés hiányára. Az alperes által a

fellebbezés kiegészítéséhez csatolt bizonyítékok nagy része is az elsőfokú eljárásban a rendelkezésére állt, a bizonyítási kötelezettségéről az elsőfokú eljárásban többször kapott tájékoztatást, ezért azokat a másodfokú eljárásban már nem lehet figyelembe venni. Az alperes a fellebbezése kiegészítésében maga is csak négy olyan okiratot sorolt fel, amelyek az elsőfokú ítélet meghozatala után kerültek a birtokába, azonban sem az I... Solutions Kft. nyilatkozatának, sem a SIM kártya szállítóleveleknek, sem a Kúria Kfv.III.37.165/2016/11. számú ítéletének a jelen perbeli jogvita elbírálása szempontjából nincs relevanciája figyelemmel az alperes elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezésére.

Mivel volt olyan típusú pénztárgép, amivel az alperes 2013. december 31-ig teljesíteni tudott volna, ezért az engedélyezési hatósági eljárásokkal kapcsolatos perek jogerős befejezéséig a per tárgyalását nem kellett felfüggeszteni, mert az ott hozandó döntés a jelen ügynek nem előkérdése.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – részben módosított és kiegészített indokolással – helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. § alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperes részére a másodfokú eljárásban felmerült költséget megfizetnie. Az ítéltábla az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján, valamint az elsőfokú eljárásban megállapított és a felperes által nem sérelmezett ügyvédi munkadíj alapulvételével határozta meg, mert ez áll arányban a jogi képviselő által a másodfokú eljárásban ténylegesen kifejtett munkával.

Budapest, 2017. szeptember hó 7. napján

dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna s.k.
előadó bíró

dr. Buglyó Gabriella s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő